

Konu:

BELLİ ŞARTLARI TAŞIYAN YABANCILARA SÜRESİZ ÇALIŞMA, AİLELERİNE SÜRESİZ OTURMA HAKKI VEREN “TURKUAZ KART” HAKKINDA YÖNETMELİK YAYINLANMIŞTIR

14.03.2017 tarih ve 30007 sayılı Resmi Gazete’de “Turkuaz Kart Yönetmeliği” yayınlanmıştır.

13.08.2016 tarih ve 29800 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ile **yabancıların Türkiye’de çalışma kuralları ile çalışma izni almalarına** dair pek çok konu yeniden düzenlenmişti. Kanun hakkında [18.08.2016 tarih ve 2016/147](#) sayılı sirkülerimiz ile bilgilendirme yapılmıştı.

6735 sayılı Kanunda Turkuaz Kart ile ilgili yapılan düzenlemeleri kısaca aşağıdaki şekilde hatırlatabiliriz:

TURKUAZ KART:

Uluslararası işgücü politikası doğrultusunda;

- Eğitim düzeyi,
- Mesleki deneyimi,
- Bilim ve teknolojiye katkısı,
- Türkiye'deki faaliyetinin veya yatırımının ülke ekonomisine ve istihdama etkisi,
- Uluslararası İşgücü Politikası Danışma Kurulu önerileri ve
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nca belirlenen usul ve esaslara göre

başvurusu uygun görülen yabancılara Turkuaz Kart verilecektir.

Kanunda **Turkuaz Kart**, *“Yabancıya, Türkiye’de süresiz çalışma hakkı, mevzuat hükümlerine göre eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarına ise ikamet hakkı veren belge”* şeklinde tanımlanmıştır.

Turkuaz Kart, **ilk üç yıl geçiş süresi** olmak kaydıyla verilecektir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, geçiş süresi içinde işveren veya Turkuaz Kart sahibi yabancidan yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgi ve belge talep edebilecektir. Geçiş süresi içinde kanunun *“Çalışma izni ve çalışma izni muafiyetinin geçerliliği ve iptali”* başlıklı 15. maddesi uyarınca iptal edilmeyen Turkuaz Kartta yer alan geçiş süresi kaydı, yabancının başvurusu halinde kaldırılacak ve süresiz Turkuaz Kart verilecektir. Bu başvuru, geçiş süresinin dolmasına yüz seksen gün kalmasından itibaren, her durumda geçiş süresi dolmadan yapılacaktır. Bu süre dolduktan sonra geçiş süresi kaydının kaldırılmasına ilişkin yapılan başvuru reddedilecek ve Turkuaz Kart geçersiz hale gelecektir.

Turkuaz Kart sahibi yabancının, mevzuat hükümlerine göre eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarına Turkuaz Kart sahibi yakını olduğunu gösteren ve ikamet izni yerine geçen belge verilecektir.

Turkuaz Kart sahibi yabancı, kanunda düzenlenen süresiz çalışma izninin sağladığı haklardan yararlanacaktır.

Turkuaz Kart uygulamasında;

- Akademik alanda uluslararası kabul görmüş çalışmaları bulunanlar ile,
- Bilim, sanayi ve teknolojiye ülkemiz bakımından stratejik kabul edilen bir alanda öne çıkmış olanlar ya da,
- İhracat, istihdam veya yatırım kapasitesi olarak ulusal ekonomiye önemli katkı sağlayan ya da sağlaması öngörülenler

nitelikli yabancı olarak değerlendirilecektir.

YÖNETMELİK DÜZENLEMELERİ:

Turkuaz Kart uygulamasına yönelik olarak sirkülerimiz ekinde yer alan yönetmelikte detaylı açıklamalara yer verilmiştir. Aşağıda konuyu genel olarak ele alıp, bazı başlıklarda yer verilen düzenlemelere yer verilmektedir.

1. Turkuaz Kart Verilebilecek Yabancılar

Turkuaz Kart;

a) Eğitim düzeyi, ücreti, mesleki bilgisi ve deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı ve benzeri nitelikleri itibarıyla **yüksek nitelikli işgücü** olarak değerlendirilen,

b) Yatırım veya ihracat düzeyi, sağlayacağı istihdamın büyüklüğü, bilimsel ve teknolojik gelişmeye yaptığı katkı ve benzeri özellikleri itibarıyla **yüksek nitelikli yatırımcı** olarak değerlendirilen,

c) Bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayan veya bilim, sanayi ve teknoloji alanlarında uluslararası düzeyde ülke menfaatleri açısından stratejik kabul edilen çalışmalar ve araştırmalar yapan **bilim insanı veya araştırmacı**,

ç) Kültürel, sanatsal veya sportif faaliyetler açısından **uluslararası düzeyde başarılı olan**,

d) Türkiye'nin veya Türk kültürünün uluslararası tanınırlığına veya tanıtımına katkı sağlayan, Türkiye'nin milli menfaatlerine ilişkin hususlarda **uluslararası düzeyde faaliyette bulunan**,
yabancılar verilebilecektir.

2. Turkuaz Kart başvurusu

Turkuaz Kart başvurusu, yurt içinde doğrudan sistem (Bakanlık Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemi) üzerinden, yurt dışında yabancıнын vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki Türk dış temsilciliği aracılığıyla yapılacaktır.

Yurt dışından yapılan başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler Türk dış temsilciliğince elektronik ortamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na iletilecektir.

Türkiye'de yasal olarak bulunan yabancı, yurt içinden yabancı kimlik numarası ile sistem (Bakanlık Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemi) üzerinden doğrudan kendisi başvuru yapabilecektir.

Turkuaz Kart başvurusu, yurtiçi ve yurtdışından yabancı adına, yetkili aracı kurum tarafından da yapılabilecektir.

Turkuaz Kart başvurusu sırasında yabancı ve yakınına Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce, belirlenen bilgi ve belgelerin sisteme girilmesiyle başvuru tamamlanacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gerekli teknik altyapı tamamlanıncaya kadar, yönetmelik kapsamında başvurular e-Devlet portalı üzerinden erişilebilen "Yabancıların Çalışma İzinleri Otomasyonu" aracılığıyla yapılacaktır. Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce gerek görülmesi halinde sisteme yüklenen belgelerin kâğıt ortamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na gönderilmesine devam edilecektir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gerekli teknik altyapı tamamlanıncaya kadar Turkuaz Kart yakınına ikamet izni verilmesi işlemleri il göç idaresi müdürlükleri tarafından gerçekleştirilecektir.

3. Geçiş Süresi

Turkuaz Kart, ilk üç yılı geçiş süresi olmak kaydıyla verilecektir.

Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce, geçiş süresi içinde **Turkuaz Kart sahibi yabancıнын faaliyetlerinin ve taahhütlerinin izlenmesi için bir uzman görevlendirilecektir.** Görevlendirilen uzman tarafından **on iki aylık dönemler halinde** şekil ve içeriği Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce belirlenecek **izleme raporu hazırlanacaktır.** Yabancı, izleme raporu için gerek duyulan her türlü bilgi veya belgeyi on beş gün içinde Bakanlığa vermekle yükümlü olacaktır. Bilgi veya belgelerin sistem üzerinden aktarılması esas olmakla birlikte Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce, kayıtlı elektronik posta dahil, her türlü iletişim aracının kullanılmasına imkan sağlanabilecektir.

Uzman raporu doğrultusunda tespit edilen eksiklikler yabancıya bildirilerek giderilmesi için üç aylık süre verilecektir. Bu sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi durumunda geçiş süresi sonlandırılarak Turkuaz Kartın iptaline karar verilebilecektir.

Geçiş süresi içinde Uluslararası İşgücü Genel Müdürlük tarafından yabancıнын yurtiçi ve yurtdışı faaliyetlerinin incelemesi yapılabilecek veya yaptırılabilir.

4.Turkuaz Kart Sahibi Yabancınnın Hak Ve Yüklümlölükleri

Turkuaz Kart sahibi **süresiz çalışma izninin** sağladığı haklardan yararlanırlar. Turkuaz Kart sahibi olan yabancılar;

- Türkiye’de askerlik yapma yükümlölüğünden muaftırlar.
- Seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme haklarından yararlanamazlar.
- Sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili mevzuattaki hükümlere tabidirler.
- **Bu kişilerin, Türkiye’deki ikamet, seyahat, çalışma, yatırım, ticari faaliyet, miras, taşınır ve taşınmaz iktisabı ile ferağı gibi konulara yönelik işlemleri, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Türk vatandaşlarına uygulanmakta olan mevzuata göre yürütülecektir.**
- Bu hak ve yükümlölüklerin kullanılmasında özel kanunlarda Türk vatandaşı olma koşulu aranmışsa, Turkuaz Karta sahip olan kişiler bu haklardan yararlanmayı talep edemezler.
- 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Turkuaz Kart sahibi ve yakını, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmaması ve geçiş süresi kaydının kaldırılması şartıyla Bakanlıkça teklif edilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanabilecektir.

5.Sosyal Güvenlik Yüklümlölüğü

Türkiye’nin taraf olduğı sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak üzere, Turkuaz Kart sahibi yabancılar ile yabancı çalıştıran işverenler, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan yükümlölüklerini kanuni süresi içinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre yerine getirmeleri gerekmektedir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Turkuaz Kart Yönetmeliği

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

YÖNETMELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

TURKUAZ KART YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Turkuaz Kart'a ilişkin başvuru, değerlendirme ve geçiş süresine, Turkuaz Kart sahibine ve yakınına sağlanan haklara ve bu hakların kullanımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Turkuaz Kart başvuru, değerlendirme ve geçiş süresindeki yabancıları, Turkuaz Kart sahibi ile Turkuaz Kart sahibi yakınına kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 11 inci ve 25 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu düzenlemede;

- a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
 - b) Genel Müdürlük: Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğünü,
 - c) Kanun: 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununu,
 - ç) Sistem: Bakanlık Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemini,
 - d) Turkuaz gönüllüsü: Bulunduğu ülkede Turkuaz Kart'ın tanıtımına yönelik gönüllü olarak faaliyette bulunması Genel Müdürlükçe uygun görülen yabancıyı,
 - e) Turkuaz Kart: Yabancıya, Türkiye'de süresiz çalışma ve ikamet hakkı veren, yakınına ise ikamet hakkı veren belgeyi,
 - f) Turkuaz Kart sahibi yakını: Turkuaz Kart sahibinin yabancı eşi ile kendisinin veya eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuklarını,
 - g) Türk dış temsilciliği: Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilikleri veya başkonsolosluklarını,
 - ğ) Uygunluk belgesi: Yabancıнын nitelikleri bakımından Turkuaz Kart verilmeye uygun olduğuna ilişkin bu Yönetmelikte belirtilen ve Genel Müdürlükçe belirlenen ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenebilecek belgeyi,
 - h) Uzman: Turkuaz Kart başvurusunu değerlendirmek ve geçiş süresini takip etmek üzere Genel Müdürlükçe görevlendirilen personeli,
 - ı) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
 - i) Yabancı kimlik numarası: 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasını,
 - j) Yetkili aracı kurum: Nitelikleri ve görev çerçevesi yönetmelikle belirlenen ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum veya kuruluşu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Turkuaz Kart verilebilecek yabancılar

MADDE 5 – (1) Turkuaz Kart;

- a) Eğitim düzeyi, ücreti, mesleki bilgisi ve deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı ve benzeri nitelikleri itibarıyla yüksek nitelikli işgücü olarak değerlendirilen,
- b) Yatırım veya ihracat düzeyi, sağlayacağı istihdamın büyüklüğü, bilimsel ve teknolojik gelişmeye yaptığı katkı ve benzeri özellikleri itibarıyla yüksek nitelikli yatırımcı olarak değerlendirilen,
- c) Bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayan veya bilim, sanayi ve teknoloji alanlarında uluslararası düzeyde ülke menfaatleri açısından stratejik kabul edilen çalışmalar ve araştırmalar yapan bilim insanı veya araştırmacı,
- ç) Kültürel, sanatsal veya sportif faaliyetler açısından uluslararası düzeyde başarılı olan,
- d) Türkiye'nin veya Türk kültürünün uluslararası tanınırlığına veya tanıtımına katkı sağlayan, Türkiye'nin milli menfaatlerine ilişkin hususlarda uluslararası düzeyde faaliyette bulunan, yabancılara verilebilir.

Turkuaz Kart başvurusu

MADDE 6 – (1) Turkuaz Kart başvurusu, yurt içinde doğrudan sistem üzerinden, yurt dışında yabancının vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki Türk dış temsilciliği aracılığıyla yapılır.

(2) Yurt dışından yapılan başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler Türk dış temsilciliğince elektronik ortamda Bakanlığa iletilir.

(3) Türkiye’de yasal olarak bulunan yabancı, yurt içinden yabancı kimlik numarası ile sistem üzerinden doğrudan kendisi başvuru yapabilir.

(4) Turkuaz Kart başvurusu, yurtiçi ve yurtdışından yabancı adına yetkili aracı kurum tarafından da yapılabilir.

(5) Turkuaz Kart başvurusu sırasında yabancı ve yakınına ilişkin Genel Müdürlükçe belirlenen bilgi ve belgelerin sisteme girilmesiyle başvuru tamamlanır.

Turkuaz Kart sahibi yakını ikamet izni başvurusu

MADDE 7 – (1) Turkuaz Kart sahibi yakını için ikamet izni başvurusunun, Turkuaz Kart başvuru usulüne göre ve bu başvuru ile aynı anda Bakanlığa yapılması esastır. Ancak, yurtdışından yapılan Turkuaz Kart başvurusunda, Turkuaz Kart sahibi yakınının ikamet izni başvurusu için gerekli bilgilerinin bulunmaması halinde bu yabancının başvuruları Türkiye’ye giriş tarihlerinden itibaren vize veya vize muafiyeti sürelerini aşmamak koşuluyla en geç doksan gün içinde Bakanlığa yapılabilir.

(2) Turkuaz Kart sahibi yakını için yapılacak ikamet izni başvurusunda, yabancının eşi bakımından evlilik bağı, çocuğu bakımından ise velayet ilişkisini ve bakmakla yükümlü olduğunu gösteren belgeler başvuruya eklenir.

Başvuru belgeleri

MADDE 8 – (1) Başvuru sırasında aşağıda belirtilen belgeler sisteme yüklenir:

- a) Başvuru dilekçesi,
- b) Yabancıya ait pasaport veya pasaport yerine geçen belgenin sureti,
- c) Varsa ilgili kamu kurum ve kuruluşundan alınan uygunluk belgesi,
- ç) Bu Yönetmeliğin beşinci maddesinde sayılan yabancılar bakımından;

1) Nitelikli işgücü olarak değerlendirilen yabancı için diploma, iş sözleşmesi, özgeçmiş, atama veya görevlendirme yazısı, mesleki tecrübe, anadil dışında bilinen yabancı dilleri gösteren uluslararası düzeyde kabul edilen belgeler ile benzeri,

2) Nitelikli yatırımcı olarak değerlendirilen yabancı için yatırım büyüklüğü, istihdam düzeyi, ihracat tutarı, mali yeterlilik, faaliyet gösterilen bölge, sektör ve işi gösterir belgeler ile benzeri,

3) Bilim insanı veya araştırmacı için, diploma, akademik kariyer ve unvanı gösterir belge, sahip olunan akademik çalışmalar veya lisans, ticari marka veya patent belgeleri ile benzeri,

4) Kültürel, sanatsal veya sportif faaliyetler açısından ulusal veya uluslararası düzeyde başarılı olmuş yabancı için başarılı olduğunu gösterir belgeler ile benzeri,

5) Türkiye’nin veya Türk kültürünün tanınırlığına veya tanıtımına katkı sağlayan yabancılar için: Turkuaz gönüllüsü olarak uluslararası düzeyde yürütülen faaliyetlere ilişkin belgeler, fikir ve sanat eserleri, süresi, sürdürülebilirliği, devamlılığı ve etki alanı gibi bilgileri içeren tanıtım faaliyetlerine ilişkin belgeler ile benzeri,

belgeler içerisinde Genel Müdürlükçe belirlenerek Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayımlanan belgeler.

(2) Genel Müdürlük 5 inci maddede sayılan yabancılar bakımından her bir yabancı grubu için ayrı ayrı gerekli belgeleri belirlemeye, yeni belgeler eklemeye veya bu belgeleri değiştirmeye yetkilidir. Bu kapsamda yapılan düzenlemeler Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayımlanır.

(3) Türkiye’de yasal olarak bulunan yabancıların yurtiçinden yapacakları başvurular bakımından yabancının geçerli ikamet iznine sahip olması şartı aranmaz.

Turkuaz Kart başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 9 – (1) Turkuaz Kart başvurusunun değerlendirilmesinde uluslararası işgücü politikası doğrultusunda Genel Müdürlükçe belirlenen kıstaslar kapsamında oluşturulan puanlama sistemi kullanılır.

(2) Puanlama sistemi kapsamında yeterli puanı alan başvurular olumlu değerlendirilir.

(3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan yabancılar için yapılan başvuruların değerlendirilmesinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınmış uygunluk belgesinin bulunması halinde bu belge puanlamaya dahil edilebilir.

(4) Lisans öğreniminin son yılında olan veya lisansüstü öğrenimi gören örgün öğretim öğrencilerinden öğrenim gördüğü alandaki yüksek becerisi, potansiyeli veya akademik çalışmaları ve araştırmaları ile üstün başarılı olanlar için yapılan başvuruların değerlendirilmesinde, öğrenim gördüğü kurum ile bu kurumda çalışan öğretim üyelerinin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınabilir.

Uygunluk Belgesi

MADDE 10 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan yabancıların nitelikleri bakımından Turkuaz Kart verilmeye uygun olduğuna dair Genel Müdürlükçe belirlenen ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından uygunluk belgesi düzenlenebilir.

(2) Uygunluk belgesinin şekli ve içeriği her bir yabancı grubu için ayrı ayrı olmak üzere ilgili kamu kurumu ve kuruluşlarının görüşleri alınarak Genel Müdürlükçe hazırlanır.

(3) Genel Müdürlük uygunluk belgesi düzenlenmesi bakımından ilgili kamu kurumu ve kuruluşlarını belirlemeye, değiştirmeye veya bunlara yenilerini eklemeye yetkilidir.

(4) Uygunluk belgesi, Turkuaz Kart başvurusunun olumlu değerlendirilmesine yönelik herhangi bir kazanılmış hak sağlamaz.

Puanlama sistemi

MADDE 11 – (1) Puanlama sistemi 5 inci maddede sayılan yabancılar bakımından belirlenen nitelikleri baz alınarak ikinci fıkrada belirtilen kıstaslar doğrultusunda hazırlanır.

(2) Puanlama sisteminin hazırlanmasında;

a) Nitelikli işgücü olarak değerlendirilen yabancı için; öğrenim durumu, öğrenim görülen yükseköğretim kurumunun saygınlığı, ücret düzeyi, üst düzey yönetici olarak, uzmanlık gerektiren yüksek nitelikli işlerde veya Ar-Ge alanında çalışma veya mesleki deneyim, öğrenim ile iş ya da mesleğin uyumu, anadili dışında bildiği yabancı diller ve niteliklerini gösterir benzeri kıstaslar,

b) Nitelikli yatırımcı olarak değerlendirilen yabancı için; belgelendirilen ya da taahhüt edilen yatırım, ihracat veya istihdam düzeyi, yatırım yapılacak sektörün, bölgenin ve işin niteliği, Türkiye’de sahip olunan taşınır veya taşınmazlar ile fikri veya sınai mülkiyet hakları ve niteliklerini gösterir benzeri kıstaslar,

c) Bilim insanı veya araştırmacı için; akademik unvan, ulusal ya da uluslararası alanda bilinen yükseköğretim kurumlarında veya bilim ve teknoloji alanında öne çıkmış kuruluşlarda çalışma veya mesleki deneyim, ulusal veya uluslararası kurumlar tarafından tescillenmiş patent, ticari marka veya lisans, inovasyon faaliyetleri, Ar-Ge alanında ya da bilişim, savunma, maden, enerji gibi ülke ekonomisi açısından stratejik sektörlerde önemli görevlerde çalışma ya da mesleki deneyim ve niteliklerini gösterir benzeri kıstaslar,

ç) Yabancı sporcular için faaliyette bulunduğu spor dalında ferdi ya da kulüp lisansı ile ulusal ya da uluslararası ferdi ya da takım müsabakalarında aldığı dereceleri ya da ödülleri, mensubu olduğu spor kulübünün hukuki statüsü ile ilgili kulübün ulusal veya uluslararası başarıları, uyuşunda bulunduğu ülkede milli sporcu statüsünde olması ve niteliklerini gösterir benzeri kıstaslar,

d) Fikir ve sanat eseri sahibi yabancılar için eserlerinin bilinirliği, ulusal veya uluslararası ödülleri ve niteliklerini gösterir benzeri kıstaslar,

e) Türkiye’nin veya Türk kültürünün tanınırlığına veya tanıtımına katkı sağlayan yabancılar için; süresi, sürdürülebilirliği, devamlılığı ve etki alanı gibi bilgileri içeren tanıtım faaliyetleri, fikir ve sanat eserleri, Turkuaz gönüllüsü olarak uluslararası düzeyde yürütülen faaliyetleri ve benzeri kıstaslar, esas alınır.

(3) Puanlama sistemlerinde değişiklik yapmaya veya bölge, il, sektör, işkolu veya meslek bazında farklılaştırılmış puanlama sistemleri belirlemeye ve bunları altı aylık dönemler itibarıyla yayımlamaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Turkuaz Kart başvurusunun reddedilmesi

MADDE 12 – (1)Yapılan değerlendirme neticesinde:

a) Bakanlıkça belirlenen değerlendirme kıstaslarını karşılamayan,

b) Uluslararası işgücü politikasına uygun olmayan,

c) Sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapılan,

ç) Yabancı istihdam edilmesine ilişkin gerekçesi yeterli görülmeyen,

d) Diğer kanunlarda Türk vatandaşlarına hasredilen iş ve meslekler için yapılan,

e) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun ilgili maddeleri kapsamında Türkiye’ye girişlerine izin verilmeyecek, vize verilmeyecek veya sınır dışı etme kararı alınacak yabancılardan olduğu İçişleri Bakanlığınca bildirilen yabancılara ilişkin olan,

f) Kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye’de çalışmasında sakınca görülen yabancılara ilişkin olan,

g) Dışişleri Bakanlığının uygun görüşü olması durumu hariç, Türkiye Cumhuriyeti’nin tanımadığı veya diplomatik ilişkisinin bulunmadığı ülke vatandaşları için yapılan,

ğ) Kanuni süresi içinde yapılmayan veya eksiklikleri tamamlanmayan, Turkuaz Kart başvuruları reddedilir.

İlgili mercilerden görüş alınması

MADDE 13 – (1) Bakanlık Turkuaz Kart başvurularının değerlendirilmesinde ilgili mercilerden görüş alabilir.

(2) İlgili merciler görüşlerini en geç on beş gün içinde Bakanlığa bildirirler veya zorunluluk halinde, on beş günü geçmemek üzere ek süre talebinde bulunabilirler.

(3) Millî güvenlik ve kamu düzenine ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla süresi içinde bildirilmeyen görüşler Bakanlıkça olumlu kabul edilir.

Harç alımı

MADDE 14 – (1) 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca Turkuaz Kart sahibi yabancından çalışma izni ve ikamet izin harcı ve Turkuaz Kart sahibi yakınından ikamet izin harcı alınmaz.

(2) Yabancıya verilecek Turkuaz Kart ve yakınına verilecek olan Turkuaz Kart sahibi yakını kartı 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu uyarınca değerli kağıt olarak düzenlenir.

Geçiş süresi

MADDE 15 – (1) Turkuaz Kart ilk üç yılı geçiş süresi olmak kaydıyla verilir.

(2) Genel Müdürlükçe, geçiş süresi içinde Turkuaz Kart sahibi yabancının faaliyetlerinin ve taahhütlerinin izlenmesi için bir uzman görevlendirilir.

(3) Görevlendirilen uzman tarafından on iki aylık dönemler halinde şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenecek izleme raporu hazırlanır.

(4) Yabancı, izleme raporu için gerek duyulan her türlü bilgi veya belgeyi on beş gün içinde Bakanlığa vermekle yükümlüdür. Bilgi veya belgelerin sistem üzerinden aktarılması esas olmakla birlikte Genel Müdürlükçe, kayıtlı elektronik posta dahil her türlü iletişim aracının kullanılmasına imkan sağlanabilir.

(5) Uzman raporu doğrultusunda tespit edilen eksiklikler yabancıya bildirilerek giderilmesi için üç aylık süre verilir. Bu sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi durumunda geçiş süresi sonlandırılarak Turkuaz Kartın iptaline karar verilebilir.

(6) Geçiş süresi içinde Genel Müdürlük tarafından yabancının yurtiçi ve yurtdışı faaliyetlerinin incelemesi yapılabilir veya yaptırılabilir.

Yetkili aracı kurum

MADDE 16 – (1) Geçiş süresi içerisinde izleme ve değerlendirme için Genel Müdürlükçe yabancından talep edilen her türlü bilgi, belge ve veriyi içeren raporlar, yetkili aracı kurum tarafından hazırlanabilir.

(2) Yetkili aracı kurum Turkuaz Kart sahibi için hazırlanan raporları on iki aylık sürelerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Genel Müdürlüğe sunmakla yükümlüdür.

(3) Sunulan raporun şekil ve içeriğine ilişkin düzeltme talepleri elektronik ortamda Genel Müdürlükçe yabancıya ve yetkili aracı kuruma bildirilir. Otuz gün içinde belirtilen değişikliklerin yapılmaması halinde raporlar geçersiz sayılır.

Geçiş süresi kaydının kaldırılması

MADDE 17 – (1) Geçiş süresi kaydının kaldırılması talebi, geçiş süresinin dolmasına yüz seksen gün kalmasından itibaren, her durumda geçiş süresi dolmadan yapılır. Bu sürede başvuru yapılmaması halinde Turkuaz Kart geçersiz hale gelir. Süre dolduktan sonra yapılan başvurular reddedilir.

(2) Geçiş süresi kaydı, Turkuaz Kart sahibi yabancının talep tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili uzmanın hazırlayacağı nihai raporun olumlu olması halinde Genel Müdürlükçe kaldırılır.

(3) İlgili uzman tarafından hazırlanan nihai raporun olumsuz olması halinde Genel Müdürlükçe yapılacak değerlendirme sonucunda geçiş süresinin uzatılmasına veya sonlandırılarak Turkuaz Kart'ın iptaline karar verilir.

Turkuaz Kartın süresiz hale gelmesi

MADDE 18 – (1) Geçiş süresi içinde iptal edilmeyen ve geçiş süresi kaydının kaldırılmasına ilişkin talebi uygun bulunan yabancının Turkuaz Kart'taki geçiş süresi kaydı kaldırılır ve Turkuaz Kart süresiz hale gelir.

Turkuaz Kart sahibi yabancının hak ve yükümlülükleri

MADDE 19 – (1) Turkuaz Kart sahibi süresiz çalışma izninin sağladığı haklardan yararlanır. Turkuaz Kart sahibi olan yabancılar;

a) Türkiye'de askerlik yapma yükümlülüğünden muaftırlar.

b) Seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme haklarından yararlanamazlar.

c) Sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili mevzuattaki hükümlere tabidirler.

ç) Bu kişilerin, Türkiye'deki ikamet, seyahat, çalışma, yatırım, ticari faaliyet, miras, taşınır ve taşınmaz iktisabı ile ferağı gibi konulara yönelik işlemleri, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Türk vatandaşlarına uygulanmakta olan mevzuata göre yürütülür.

(2) Bu hak ve yükümlülüklerin kullanılmasında özel kanunlarda Türk vatandaşı olma koşulu aranmışsa, Turkuaz Karta sahip olan kişiler bu haklardan yararlanmayı talep edemezler.

(3) 25/9/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Turkuaz Kart sahibi ve yakını, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmaması ve geçiş süresi kaydının kaldırılması şartıyla Bakanlıkça teklif edilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanabilir.

Turkuaz Kart sahibi yakını kartı

MADDE 20 – (1) Turkuaz Kart sahibi yakını için Turkuaz Kart sahibi yakını kartı düzenlenir.

(2) Düzenlenen bu kart, Turkuaz Kartın geçerlilik süresi içinde ikamet izni yerine geçer.

(3) Turkuaz Kartın geçersiz hale gelmesi halinde yakını için düzenlenen bu kart da Genel Müdürlükçe iptal edilir.

Turkuaz Kartın sınırlandırılması

MADDE 21 – (1) Turkuaz Kart başvuruları ve değerlendirilmesi uluslararası işgücü politikası doğrultusunda belirli bir süre için tarım, sanayi veya hizmet sektörleri, belirli bir meslek, işkolu veya mülki ve coğrafi alan itibarıyla Bakanlık tarafından sınırlandırılabilir veya durdurulabilir.

Turkuaz Kartın iptali

MADDE 22 – (1) Turkuaz Kart yabancının talebi dışında;

- a) Turkuaz Kart'ın geçerlilik tarihinden itibaren; altı ay içinde Türkiye'ye gelmemesi ya da mücbir sebep olmaksızın iki yıldan uzun bir süre aralıksız yurtdışında kalması,
 - b) İçişleri Bakanlığı veya Dışişleri Bakanlığının uygun görüşünün bulunması hâli hariç, pasaportunun veya pasaport yerine geçen belgesinin geçerlilik süresinin uzatılmaması,
 - c) Kanunda belirtilen hükümlere aykırı olarak ya da kayıtdışı çalıştığına tespiti,
 - ç) Yabancının en az bir yıl kesintisiz bir şekilde çalışmadığının tespiti,
 - d) Turkuaz Kart başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının sonradan tespiti,
 - e) Geçiş süresi içinde talep edilen bilgi ve belgelerin süresi içinde sunulmaması ya da izleme raporuna göre yabancının Turkuaz Kart sahibi niteliğini kaybettiğinin anlaşılması,
 - f) 6458 sayılı Kanuna göre, Türkiye'ye girişlerine izin verilmeyecek, vize verilmeyecek veya sınır dışı etme kararı alınacak yabancılardan olduğunun İçişleri Bakanlığınca bildirilmesi,
 - g) Kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye'de çalışmasında sakınca olduğunun ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca bildirilmesi,
- hallerinde iptal edilir.

(2) Turkuaz Kart iptal edilmesiyle geçerliliğini kaybeder.

Sosyal güvenlik yükümlülüğü

MADDE 23 – (1) Türkiye'nin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak üzere, Turkuaz Kart sahibi yabancılar ile yabancı çalıştıran işverenler, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini kanuni süresi içinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre yerine getirirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Kanun ve ilgili diğer mevzuatta yer alan hükümler uygulanır.

(2) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla her türlü düzenleyici işlem Genel Müdürlükçe yapılabilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bakanlık tarafından gerekli teknik altyapı tamamlanıncaya kadar, bu Yönetmelik kapsamında başvurular e-Devlet kapısı üzerinden erişilebilen Yabancıların Çalışma İzinleri Otomasyonu aracılığıyla yapılır. Genel Müdürlükçe gerek görülmesi halinde sisteme yüklenen belgelerin kağıt ortamında Bakanlığa gönderilmesine devam edilir.

(2) Bakanlık tarafından gerekli teknik altyapı tamamlanıncaya kadar Turkuaz Kart yakınına ikamet izni verilmesi işlemleri il göç idaresi müdürlükleri tarafından gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.